

LÆREPLAN VG 1 HELSE OG SOSIALFAG PROSJEKT TIL FORDYPNING:

Helsefagarbeider

Formål med prosjekt til fordypning

Prosjekt til fordypning skal gi elevene mulighet til å prøve ut enkelte eller flere sider av aktuelle lærefag innen relevante utdanningsprogrammer, få erfaring med innhold, oppgaver og arbeidsmåter som karakteriserer de ulike yrkene innen utdanningsprogrammene, fordype seg i kompetansemål fra læreplanene på Vg3-nivå og ta relevante fellesfag fra Vg3, fellesfag i fremmedspråk og programfag fra studieforberevende utdanningsprogram.

Struktur og organisering

I *prosjekt til fordypning* skal elevene allerede i Vg1 bli kjent med hva som kreves av dem for å kunne bli gode helsefagarbeidere. De skal få kunnskaper om hvilke rammebetingelser som gjelder for yrkeslivet og hva som kjennetegner det yrket de sikter mot. Elevene skal bli kjent med helsefagarbeiderens plass i et samarbeidende fellesskap.

Gjennom arbeidet med *prosjekt til fordypning* skal elevene trenes opp til å se sammenhenger mellom teori og praksis. De skal ta del i yrkesrelaterte aktiviteter og utvikle egen yrkesutøvelse ved å planlegge, gjennomføre, reflektere over og dokumentere arbeidet sitt.

Omfang

Årstrinn	Prosjekt til fordypning	
Vg1	Helsefagarbeider	Årstimeramme i 60 minutters enhet er 168 årstimer, gjennomsnittlig timetall 4,5 pr. uke. Årstimeramme i 45 minutters enhet er 224, gjennomsnittlig timetall 6 pr. uke.

Skolen organiserer opplæringen. Det bør legges til rette for at fellesfagenes betydning for fagopplæringen kommer til uttrykk i prosjekt til fordypning og at elevene får et realistisk bilde av yrkeslivet.

Vurdering

Standpunktkarakter

Årstrinn	Ordning
Vg1	<p>Elevene skal ha en standpunktkarakter for den delen av prosjekt til fordypning som følger lokal læreplan.</p> <p>Eleven skal følge vurderingsordningen for nasjonale læreplaner når de er valgt som hele eller deler av prosjekt til fordypning.</p>

De generelle bestemmelsene om vurdering er fastsatt i forskrift til opplæringsloven.

Eksamen for elever

Årstrinn	Ordning
Vg1	<p>For den delen av prosjekt til fordypning som følger lokal læreplan, skal eleven ikke ha eksamen.</p> <p>Eleven skal følge vurderingsordningen for nasjonale læreplaner når de er valgt som hele eller deler av prosjekt til fordypning.</p>

Eksamen for privatister

Årstrinn	Ordning
Vg1	<p>For å dekke timetallet i faget kan privatister enten</p> <ul style="list-style-type: none">• dokumentere 210 timer praksis i et relevant lærefag i Vg3 <p>For privatister med samisk som første- eller andrespråk og privatister med opplæring i finsk som andrespråk, er kravet til praksis etter denne modellen 185 timer.</p> <p>For privatister med norsk for døve og sterkt tunghørte og norsk tegnspråk er kravet til praksis etter denne modellen 140 timer.</p> <p>eller</p> <ul style="list-style-type: none">• ta eksamen i et antall relevante fag med nasjonale læreplaner, som samsvarer med totalt 168 årstimer i Vg1 <p>For privatister med samisk som første- eller andrespråk og privatister med opplæring i finsk som andrespråk skal årstimetallet for eksamen etter nasjonale læreplaner være 140.</p> <p>For privatister med norsk for døve og sterkt tunghørte og norsk tegnspråk skal årstimetallet for eksamen etter nasjonale læreplaner være 112.</p>

Hovedområder

Opplæringen inneholder disse hovedområdene:

Timefordelingen mellom områdene avgjøres av skolen.

Dokumentasjon

Eleven skal kunne

- Eleven skal underveis dokumentere de forskjellige arbeidsoppgavene som utføres. Denne dokumentasjonen skal sammen med den lokale læreplanen, være et vedlegg til elevens kompetansebevis.

Kompetansemål	Forankret i felles mål for studieretningsfaget VK2 Hjelpepleier og felles mål for opplæring i bedrift for Omsorgsfaget
Elevene skal delta i å tilrettelegge miljøet rundt brukere med sikte på størst mulig mestring og et selvstendig liv	Elevene skal <ul style="list-style-type: none">• samarbeide med ulike faggrupper på arbeidststedet• delta i planleggingen av og ta ansvar for eget arbeid innenfor sitt kompetanseområde Lærlingene skal <ul style="list-style-type: none">• utføre for, og sammen med bruker, arbeidsoppgaver som kan fremme trivsel, trygghet, mestring og fellesskap i brukerens bo- og nærmiljø
Elevene skal bidra til å gi brukeren en meningsfull hverdag gjennom aktiviteter og kulturopplevelser	Lærlingene skal <ul style="list-style-type: none">• vise respekt for mennesker i ulike livsfaser og livsforhold og for mennesker med ulik kulturell bakgrunn, livssyn og sosial status• utføre for, og sammen med bruker, arbeidsoppgaver som kan fremme trivsel, trygghet, mestring og fellesskap i brukerens bo- og nærmiljø• kunne veilede og motivere bruker til aktiviteter som kan gi en meningsfull livssituasjon
Elevene skal delta i grunnleggende pleie og omsorg	Elevene skal <ul style="list-style-type: none">• være kjent med hjelpepleierens oppgaver, funksjoner, kompetanseområde og plassering i helsevesenet• delta i planleggingen av og ta ansvar for eget arbeid innenfor sitt kompetanseområde Lærlingene skal <ul style="list-style-type: none">• utføre arbeidsoppgaver hos brukeren uten at det oppstår unødvendig sjenanse og frustrasjon
Elevene skal sette sammen enkle og ernæringsmessig riktige måltider	Lærlingene skal <ul style="list-style-type: none">• med bakgrunn i kunnskaper om kostholdets betydning for den enkeltes helse og velvære, bistå bruker i å dekke de ernæringsmessige behovene
Elevene skal arbeide etter hygieniske prinsipper	Elevene skal <ul style="list-style-type: none">• delta i planleggingen av og ta ansvar for eget arbeid innenfor sitt kompetanseområde Lærlingene skal <ul style="list-style-type: none">• arbeide etter hygieniske prinsipper
Elevene skal samhandle og kommunisere med bruker	Elevene skal <ul style="list-style-type: none">• skape tillit og kommunisere med pasienter/brukere med ulik kulturell bakgrunn og sosial status Lærlingene skal <ul style="list-style-type: none">• i samarbeid med andre yrkesgrupper, bruker og pårørende kunne delta i habiliterings- og rehabiliteringstiltak, og kunne bruke hjelpemidler i denne forbindelse• opptre hensynsfullt i brukerens hjem• kunne bruke tydelige formuleringer i omgang med andre• kunne kommunisere på en riktig måte med mennesker i alle aldre og med ulik kommunikasjonsevne

Kompetansemål	Forankret i felles mål for studieretningsfaget VK2 Hjelpepleier og felles mål for opplæring i bedrift for Omsorgsfaget
Elevene skal lytte til brukerens behov og ønsker	<p>Elevene skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • skape tillit og kommunisere med pasienter/brukere med ulik kulturell bakgrunn og sosial status <p>Lærlingene skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • opptre hensynsfullt i brukerens hjem • utføre arbeidsoppgaver hos brukeren uten at det oppstår unødvendig sjenanse og frustrasjon • kunne kommunisere på en riktig måte med mennesker i alle aldre og med ulik kommunikasjonsevne
Elevene skal vise respekt overfor brukere i konkrete praktiske situasjoner	<p>Elevene skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • arbeide ut fra yrkesetiske retningslinjer for hjelpepleiere <p>Lærlingene skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • vise respekt for mennesker i ulike livsfaser og livsforhold og for mennesker med ulik kulturell bakgrunn, livssyn og sosial status • opptre hensynsfullt i brukerens hjem • utføre arbeidsoppgaver hos brukeren uten at det oppstår unødvendig sjenanse og frustrasjon • ha forståelse for og vise respekt for andre nasjonaliteters kultur, religion og egenart
Elevene skal arbeide ut fra yrkesetiske retningslinjer og overholde taushetsplikten	<p>Elevene skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • overholde taushetsplikten og opplysningsplikten • ta imot veiledning, reflektere over egen atferd og bearbeide livsspørsmål som aktualiseres gjennom utdanningen • arbeide ut fra yrkesetiske retningslinjer for hjelpepleiere <p>Lærlingene skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • ha en yrkesidentitet, kjenne funksjonsområdet for eget fag og forstå når annen kompetanse er nødvendig • arbeide ut fra etiske retningslinjer og kunne overholde taushetsplikten • opptre hensynsfullt i brukerens hjem
Elevene skal bruke grunnleggende forflytningsteknikker i arbeidet	<p>Elevene skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne vurdere arbeidsmiljøforhold i institusjonen og hvilke spesielle arbeidsbelastninger det er viktig å ta hensyn til • kunne vurdere arbeidet med utgangspunkt i ergonomi og fysiske belastninger • ha en bevisst holdning til arbeidsmiljø og til verne- og sikkerhetsrutiner <p>Lærlingene skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • bruke riktige arbeidsstillinger og tekniske hjelpemidler for å redusere arbeidsbelastninger
Elevene skal samarbeide med andre på arbeidsplassen og ta imot veiledning	<p>Elevene skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • samarbeide med ulike faggrupper på arbeidstedet • ta imot veiledning, reflektere over egen atferd og bearbeide livsspørsmål som aktualiseres gjennom utdanningen • ha en bevisst holdning til arbeidsmiljø og til verne- og sikkerhetsrutiner <p>Lærlingene skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • i samarbeid med andre yrkesgrupper, bruker og pårørende kunne delta i habiliterings- og rehabiliteringstiltak, og kunne bruke hjelpemidler i denne forbindelse • ta ansvar for å fremme et godt arbeidsmiljø
Elevene skal dokumentere planlegging, gjennomføring og refleksjon over eget arbeid	<p>Lærlingene skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • vise god muntlig og skriftlig framstillingsevne • kunne bruke tydelige formuleringer i omgang med andre